

ambbras

MAGAZINE VOOR JONGE ZAKEN #04

VOORWOORD

Een wereld en een leven gestuwd door jeugdwerk-DNA4
Eva ontkurkt deze Ambras

#JEUGDWERKWERKT

Clichés ontcracht met de kracht van jeugdwerk
Kwesties uitgeklaard ... klaar voor de volgende klussen

6

JEUGDINFO

Gezocht: jongeren die zoeken13
WAT WAT hielp Sana en Tumult vzw iets te vinden

DE KRACHT VAN DIVERSITEIT

Snapshots van een generatie18
Wat zeggen en doen beelden, volgens 4 jongeren?

JEUGDBELEID & VLAAMSE JEUGDRAAD

“Jeugd beleid gaat over meer dan spelen in een korte broek”24
Het laatste gesprek met minister Gatz

JEUGDWERK EN JEUGDHULP

Bruggen, zijpaadjes en verrekijkers30
‘Maak tijd vrij’: meer vrije tijd voor jongeren uit jeugdhulp

WAT IS JEUGDWERK?

Ook dit is jeugdwerk39
Vijf verrassende voorbeelden**Wie maakte deze Ambras?**

Ambras is een uitgave van De Ambrassade. We lichten hierin enkele kwesties, initiatieven, ideeën uit. Over uitdagingen uit het leven van Vlaamse kinderen, jongeren en jeugdorganisaties vandaag.

Want De Ambrassade versterkt de kansen en kwaliteit in jeugdwerk, jeugd informatie en jeugd beleid. Zo willen we een positieve impact hebben op het leven van kinderen en jongeren.

Hoofdredactie

Dorien Verhavert

Redactie

Eva Vereecke, Dries De Smet, Frederique Loones, Sofie Iserbyt, Mariame Keita, Sarah Latré, Line Ostyn, Inge Geerardyn, Don Pandzou

Copywriting

Sofie Willems

Foto's

Alle foto's: sienverstraeten.com
Behalve:
Pg 7, 8, 10, 46: Niele Geypens
Pg 17, 38: raisavandamme.be
Pg 23: jenteboone.com
Pg 29: Farn Saetia

Vormgeving

wilderzicht.be

September 2019

Reacties, vragen of feedback?

Verantwoordelijke uitgever:
Eva Vereecke
info@ambrassade.be

 @Ambrassade
 @DeAmbrassade
www.ambrassade.be

Leopoldstraat 25
1000 Brussel
02 551 13 50

Wil je inhoud van deze Ambras verspreiden of overnemen?

Voor niet-commerciële doelen mag dat. Maar zet De Ambrassade erbij als bron.

Dit magazine is 100% CO2-neutraal gedrukt op gerecycleerd en FSC-gecertificeerd papier.

← (Coverfoto) | Jongeren tijdens een toonmoment in Mechelen van de Zwerfkeet, een project van Graffiti vzw. De Zwerfkeet, een tot mobiele muziekstudio omgebouwde werfkeet, daagt jongeren van verschillende achtergronden uit om in groep hun muzikale talenten te ontwikkelen en hun eigen uitingen op te nemen.

Een wereld en een leven gestuurd door jeugdwerk-DNA

Waarom doe je wat je doet? Dat is een van de existentiële vragen die me al eens overvallen als prille veertiger. Waarom ben ik al meer dan 15 jaar actief in Vlaams jeugdwerkbeleid? Waarom lukte werken in een andere sector niet en kwam ik na een jaar al terug naar het jeugdwerk? Waarom koos ik als 18-jarige, na 6 heerlijke jaren in hartje Amsterdam, toch voor België? Waarom deed ik tussen mijn 6 en mijn 25 niets anders dan Chiro, jeugdhuis, speelplein, jeugdraad en internationale jeugdwerkuitwisselingen?

Omdat mijn jeugdwerk-DNA te diep geworteld zit. Die creativiteit, dat enthousiasme en die zin om jongeren ruimte te geven. En in mijn geval kreeg ik het zelfs van thuis mee ...

DICHTBIJ DIVERSITEIT

Mijn ouders vonden elkaar in 1968 op een 'kreatief' bivak van de Chiro: hij als 'vrijgestelde', zij als begeesterende verbondsleidster van Chiro Brussel, die

maar al te graag op een podium op de Grote Markt in Brussel duizenden Chiroleiding enthousiasmeerde.

M'n vader zorgde dankzij acties met de Katholieke Jeugdraad ervoor dat het militaire domein De Hoge Rielen een plek voor de jeugd werd. Waarna wij, met onze ouders als vrijwilligers, 10 jaar lang elke vakantie op De Hoge Rielen beleefden. Ik ken er zowat elke boom, leerde er zwemmen in de plonsvijver en fietsen op de bospadjes. Vele vakanties ging er een kindje uit de Brusselse kleuterklas van mijn moeder mee. Kinderen die anders niet op vakantie zouden kunnen, die het niet breed hadden thuis. Toen, als lagere-schoolkind, vond ik dat niet altijd fijn, want die ketten waren echt heel anders dan ik. Diversiteit in de praktijk. Dat is niet evident. Maar ontmoeting werkt. Bruggen bouwen met jongeren die ruimte nodig hebben, die vertrouwen willen krijgen, die gewoon jong willen zijn.

In het artikel over het project Maak Tijd Vrij (Bruggen, zijpaadjes en verrekijkers p. 30) staat verbinding tussen jeugdwerk en jongeren met een jeugdhulpachtergrond centraal: hoe beleeft een jeugd-ambtenaar dat? En wat betekent dit voor jongeren zelf?

↑ Eva en haar vader op het Toekomstcongres juni 2014.

JEUGDWERK, DAT IS MEER DAN JE DENKT

“Eva, onthoud goed, niet elke jongere wordt blij van de jeugdbeweging. Sommige gasten wilden ook in de jaren '80 gewoon wat samen zijn, zonder al dat spel en uniform.” Voor die jongeren richtte mijn vader vanuit de Chiro mee een van de eerste jeugdhuis-koppels op, waar instuif en ontmoeting centraal stonden. Klassiek jeugdwerk als hefboom voor experiment en nieuwe jeugdwerkvormen. Werkend bij Zin-d'erin(g) (nu Pimento) merkte ik zelf hoe krachtig het is om jeugdwerkmethodieken binnen te brengen in andere contexten. Met BSO-leerlingen op 'confrontatietocht' in de Limburgse bossen. Heerlijke ervaringen om zo'n gasten beter te leren kennen.

Nieuwe vormen doen ontstaan, kruisbestuiving tussen levensdomeinen.

Is dit nog wel jeugdwerk? Ja. We tonen in het artikel 'Ook dit is jeugdwerk!' (p. 39) verschillende nieuwe scheuten van jeugdwerk-DNA.

JEUGDWERK IS NOOIT AF

Later werd m'n vader inspecteur bij de toenmalige Afdeling Jeugd. Bij buitenlandse inspiratiebezoeken viste hij het idee voor lokale jeugdbeleidsplannen, een decreet lokaal jeugdbeleid en het cultureel jongerenpaspoort (CJP) op. Maar zijn tijd ging vooral naar vele lokale jeugdwerkinitiatieven. In een tijd zonder decreet gingen ambtenaren buiten de schooluren de baan op om elk speelplein en jeugdhuis te controleren. En ik mocht mee, van kleinsaf.

“Jeugdbeleid is nooit af, Eva”, zei m'n vader altijd, als ik wel eens foeterde. En dat klopt. Hij kon er nog net bij zijn op het eerste congres van De Ambrassade: over de zoektocht om vanuit het jeugdwerk experimentele projecten op te zetten met intersectorale partners rond werk, armoede, leren en ruimte. Hij debatteerde in het groepje rond jeugdruimte alsof hij het jeugdwerk nooit verlaten had. Op de receptie achteraf zei hij me: “Hier kan ik echt van genieten, zo'n gedreven jonge mensen met echt veel kennis van zaken. Jullie gaan nog ver geraken, Eva. Blijf maar vertellen aan beleidsmakers dat jeugdwerk meer is dan spelerei alleen. Dat jeugdwerkers jongeren echt in hun kracht kunnen zetten. Daar kunnen anderen nog veel van leren.”

In het artikel 'Clichés ontcracht met de kracht van jeugdwerk' (p. 6)

roepen we beleidsmakers en andere sectoren op om de kracht van het jeugdwerk mee in te zetten voor alle kinderen en jongeren.

#Jeugdwerkwerkt verder. Jeugdwerk leeft ook verder. Dankzij zijn DNA dat elke jeugdwerker, elke jeugdbeleidsmedewerker, elke leerkracht, elke opvoeder van vroeger en nu verbindt. Jeugdwerk deed en doet mensen en een samenleving groeien. Om die grote en kleine verhalen door te geven, maken we deze Ambras.

Veel leesplezier,

Eva <>

Clichés ontkracht met de kracht van jeugdwerk

Fundamentele vragen
die alvast opgelost zijn

Is dat nog wel jeugdwerk? Is die jeugdwerkorganisatie niet te wit? Is jeugdwerk niet gewoon spelletjes spelen? Die vragen worden nog vaak gesteld. De jeugdsector en De Ambrassade zijn na veel praten, denken en schrijven klaar voor de volgende stap, voorbij die vragen. Vanuit het antwoord op oude vragen, geven we jeugdwerk zo een nieuwe, sterkere plek tussen andere sectoren. Alvast 3 vraagstukken die uitgeklaard zijn.

**VERGEET DE VRAAG
WAT JEUGDWERK IS.**

**WANT JEUGDWERK IS
ALTIJD IN BEWEGING.**

Uitgeklaard:
Jeugdwerk heeft
geen definitie

Is het nodig om eerst exact te weten wat jeugdwerk is, voor we kunnen praten over meer, breder en dieper jeugdwerk? Nee, want wat jeugdwerk is, evolueert. Velen denken bij 'jeugdwerk' enkel aan een groepje jongeren in uniform op stap. Maar de jeugdbeweging is al lang niet meer de enige jeugdwerkform. Al decennialang ontstaan nieuwe vormen van jeugdwerk, waar sport, kunst of natuur de focus is. Waar je geen lid van moet zijn. Waar het ook draait om echt samen zijn en vrienden maken. Waar huiswerk wordt gemaakt, of je geholpen wordt in je zoektocht naar werk. Want het is wat het is: kinderen en jongeren brengen hun andere leefwerelden, vragen en uitdagingen binnen in het jeugdwerk. Jeugdwerkers pakken dat op.

Een definitie van de 'vorm' van het jeugdwerk, zou nieuwe initiatieven uitsluiten. Wel zijn er unieke eigenschappen én een gemeenschappelijk DNA die jeugdwerkers delen.

Jeugdwerkers

- zetten kinderen en jongeren, en wat ze nodig hebben, centraal
- geloven in de verbindende kracht van een groep
- laten kinderen en jongeren zelf initiatief nemen
- zetten in op het proces
- geven kinderen en jongeren kansen om hun stem te laten horen

**VERGEET HET UITGANGS-
PUNT DAT JEUGDWERK
ALLEEN IN DE VRIJE TIJD
SPEELT.**

WANT DAT IS NIET ZO.

Uitgeklaard:
Jeugdwerk staat
op kruispunten

Jeugdwerkers zorgen ervoor dat kinderen en jongeren een fijne vrije tijd kunnen beleven. Niet als activiteitenfabriek, maar door hen zelf ruimte te geven en hen te versterken. Dat zorgt ervoor dat jeugdwerkers heel dicht bij jongeren staan. Jeugdwerkers zijn veilige figuren, in een samenleving waarin iedereen vooral veel moet, weinig ruimte krijgt om iets al doende uit te zoeken en vooral weinig mag laten mislukken. Daarom vertrouwen kinderen en jongeren aan jeugdwerkers veel vragen toe die over iets anders gaan dan hun 'ontspanning': problemen met ouders, op school, met zichzelf, in de samenleving. →

GELOOF DAT WE MET HET JEUGDWERK MÉÉR KUNNEN REALISEREN.

MAAR DAN WEL SAMEN.

Jeugdwerkers zijn al superhelden. Samenwerking rond alle levensdomeinen van kinderen en jongeren mag niet betekenen dat jeugdwerkers overbelast worden met nieuwe en meer verwachtingen rond aanpassingen die fundamentele veranderingen betekenen aan de werking.

Uitgeklard:

Jeugdwerkkansen voor élk kind, maar een initiatief hoeft niet elk kind te bereiken

Niet elk kind houdt van voetbal. Niet elk kind vindt zijn draai in de jeugdbeweging. Maar er moet wel voor elk kind en elke jongere iets in de buurt zijn. Waar hij jeugdwerkkansen krijgt: om met zijn kop tegen de muur te lopen, om te ontdekken wat hij in zich heeft. Daarom is er dus wel méér jeugdwerk nodig. ‘Oudere’ jeugdwerkvormen kunnen hun netwerk inzetten om nieuwe vormen te versterken. ‘Nieuwe’ jeugdwerkvormen krijgen experimenteerkanen. En daartussen bouwen we bruggen.

Uitgeklard:

Niet méér werk voor jeugdwerkers, maar wel meer jeugdwerkmethodiek overal

Jeugdwerkers moeten weten waarnaartoe met moeilijke vragen van kinderen en jongeren. Wat ze moeten doen om kinderen en jongeren zichzelf te laten zijn, om hen te laten groeien. Ze moeten zelf geen arbeidstrajectbegeleider, straathoekwerker en maatschappelijk assistent worden. Geen politie, leerkracht of sportcoach. Maar zij die wél deze functie hebben, moeten meer de jeugdwerker in hun praktijk bovenhalen. Meer kinderen en jongeren centraal zetten, meer de kracht van de groep positief inzetten, meer hun stem leren gebruiken, meer ruimte geven om te vallen en op te staan ...

EEN STERKERE PLEK VOOR JEUGDWERKMETHODIEK

— — Waar De Ambrassade met jou aan werkt

Jeugdwerk komt in contact met heel wat levensdomeinen van maar liefst 1 miljoen kinderen en jongeren, de helft van alle kinderen en jongeren. Dat maakt het een hoofdrolspeler, die stevig in zijn schoenen mag staan, en fier mag zijn op die plek. Noch het jeugdwerk zelf, noch andere sectoren en beleidsmakers mogen dat onderschatten en moeten die kracht zelfs meer erkennen.

**Recht op jeugdwerk,
op vrijwilligerswerk,
op experiment
voor alle kinderen en jongeren,
om hen zo te versterken,
daar gaat het om.**

#JEUGDWERKWERKT

—
Als jeugdwerkers geloven in de kracht van het jeugdwerk-DNA
Als ook andere sectoren méér jeugdwerker durven zijn
Als beleidsmakers méér investeren in geïntegreerd jeugdbeleid

MEER WETEN OVER #JEUGDWERKWERKT?

bit.ly/jeugdwerkwerkt

Of vraag de #jeugdwerkwerkt-folder gratis aan via ambrassade.be/nl/publicaties ➔

Gezocht: jongeren die zoeken

Waarom WAT WAT
helpt vinden

De eerste keer alleen op reis.
De eerste keer werken.
De eerste keer een jointje voor je neus. De eerste keer dat iemand die je goed kent sterft.
De eerste keer stemmen. De eerste keer een sexy foto sturen naar je lief.
Eerste keren roepen vele vragen op. Sinds oktober 2018 is er daarom WAT WAT, een jongerenmerk dat online betrouwbare antwoorden en tips geeft.

De Ambrassade coördineert, de Vlaamse overheid ondersteunt en meer dan 70 andere organisaties werken mee. [Watwat.be](https://www.watwat.be) werd na 9 maanden al 404.613 keer bezocht. Niet alleen voor de informatieve artikels, maar ook voor de inspirerende verhalen van jongeren. Hoe geraken die verhalen tot bij WAT WAT?

SANA ZEGT FUCK YOU TEGEN TABOE

Sana stuurde haar verhaal naar WAT WAT. **Depressie, angstaanvallen en een eetstoornis beheersten haar leven. Ze vond hulp én haar stem, om te praten over wat onbesproken blijft.**

“Ik was 17 en wou mijn leven terug. Gedaan met dat stemmetje in mijn hoofd dat zei dat ik niet goed genoeg was, met het braken, met dagen in mijn bed liggen en niemand willen zien, met die schaamte en dat verstoppertje. Ik wou terug Sana zijn die genoot van het leven, van volleyballen en van piano spelen. Thuis kon ik niet echt terecht. Maar mijn klastitularis, die zelf uit een burn-out kwam, gaf me het duwtje om hulp te zoeken.

Het was niet makkelijk om hulp te vinden. Zo complex, zo'n lange wachtlijsten. Op een dag was ik zo boos dat ik een brief schreef naar minister Vandeurzen. Met ook een hoop quotes van andere jongeren, die ik via Instagram had gekregen. Die brief stuurde ik niet naar de kranten, maar gewoon via de post, gericht aan de minister zelf. Pas maanden later kreeg ik daar antwoord op. Maar ik heb het wel gedaan, ik ben niet op mijn mondje gevallen.

Toen ik in begeleiding was, maakte ik foto's van mezelf, ook wanneer ik me slecht voelde. Ik toonde dat aan een begeleider, en die vond dat ik daar iets mee moest doen. We zijn begonnen aan een tentoonstelling, samen met het JAC, CAW en de jeugd-dienst van Halle. Cool, hé.

Wat later vertelde een vriendin dat ze haar verhaal had opgestuurd naar WAT WAT, en dat die was gepubliceerd. Ze zei me ook mijn kans te wagen. Ik doe vaker wel impulsieve dingen. En ik was opnieuw boos. Dus ik deed dat gewoon. Eerst wilde ik anoniem blijven. Maar ik was al bezig met die tentoonstelling, en ik dacht: “Fuck it, ik kom al openlijk naar buiten met wat ik meemaak. Waarom dan niet op [watwat.be](https://www.watwat.be)?” Het zijn maar ziektes die ik heb, ik ben mijn eetstoornis niet.

Ik kreeg op WAT WAT en Instagram superveel goede reacties op mijn verhaal, ook van hulpverleners. Ik inspireerde en motiveerde blijkbaar anderen. En dan merk ik opnieuw: Rodeneuzendag, allemaal goed en wel ... maar er blijft toch een taboe om hulp te zoeken. Ik ken nog steeds veel jongeren die opgenomen zijn, en daar liever niet voor uit willen komen. Of jongeren die geen hulp vinden. Volgens mij is de site van WAT WAT nog niet zo bekend, en mag er op Instagram meer aandacht gaan naar psychisch welzijn.”

Lees Sana's artikel op WAT WAT
bit.ly/verhaalsana

Bekijk hoe Sana in debat gaat met politici
bit.ly/snackdebat (vanaf 17min30)

Volg Sana op Instagram
[@Sanasadat.rafei](https://www.instagram.com/Sanasadat.rafei)

#WEEKTEGENPESTEN VINDT EN RAAKT EINDELIJK JONGEREN

WAT WAT is er niet alleen voor jongeren zelf, maar ook voor organisaties die jongeren met hun boodschap willen bereiken. WAT WAT helpt bij het ondersteunen van hun communicatiecampagnes. Bijvoorbeeld in samenwerking met Tumult vzw, die zich inzet voor een samenleving waarin elk kind en elke jongere een plek vindt, hoe ze ook zijn. Met kampen, reizen, vormingen, bijvoorbeeld, maar ook als trekker van de Vlaamse Week tegen Pesten. Voor de communicatie naar jongeren stapte Katrien van Tumult naar WAT WAT.

“Aan de 14^e Vlaamse Week tegen Pesten werken heel wat partners mee: niet alleen jeugdwerkorganisaties, ook de CM, stedelijke diensten, het departement onderwijs, de Gezinsbond, Çavaria en vele anderen. Zo veel schouders eronder, dat is nodig. Uit cijfers blijkt dat kinderen steeds jonger pesten en worden gepest. Jongeren vinden cyberpesten bijna normaal, iets waar iedereen maar mee om moet kunnen. Terwijl we weten dat de impact van pesten op je latere leven supergroot kan zijn. Daarom is de Week tegen Pesten nog steeds relevant en nodig.

In de Week tegen Pesten zetten de verschillende partners lokaal heel wat op, zoals infosessies en spelmethodieken. Daarbij richten ze zich vooral op begeleiders, ouders en leraren. Maar kinderen en jongeren rechtstreeks bereiken is ook een belang- →

↓ Campagnebeeld met @joppe_dc voor de Vlaamse Week tegen Pesten.

rijke doelstelling. Dus daarvoor hebben we weer andere experts en kanalen nodig. Voor kinderen van de kleuterschool en lagere school werken we samen met Ketnet. De Move tegen Pesten van Ketnet heeft al vele jaren een schitterend bereik. Maar het succes van de meest recente Move 'Stip it', 4 simpele stappen op je hand als statement, verraste zowel ons als de VRT.

Jongeren rechtstreeks bereiken, dat konden we niet met een dansje en Ketnet. Daarom stapten we naar WAT WAT. We kenden WAT WAT natuurlijk al wel, want we schrijven actief mee aan de artikelen op watwat.be. WAT WAT bleek meteen een boeiende samenwerking te zijn, die ook paste in de maatschappelijke opdracht. Enkele maanden later stonden er tal van filmpjes en artikelen met getuigenissen van influencers en andere jongeren online. Met de juiste toon, op een manier die jongeren aanspreekt. Professioneel en creatief. Het effect daarvan en de positieve reacties daarop hebben onze verwachtingen ver overtroffen. Zo'n megafoon voor de boodschap hadden we nooit zelf kunnen maken – daarvoor hebben we de personeelstijd en de vaardigheden niet.

In de samenwerking was Tumult de inhoudelijke expert en WAT WAT de communicatie-expert, die ook de inhoud begreep. Een hele gelijkwaardige samenwerking. WAT WAT snapte bijvoorbeeld heel snel dat het nodig was om een vangnet te creëren voor jongeren die hun persoonlijke pestverhaal deelden. Het laatste wat we wilden, was dat deze jongeren opnieuw gepest zouden worden. Doordat WAT WAT vertrouwd was met de in-

houdelijke boodschap, wisten ze ook dat dat een aandachtspunt was. De relatie met vrt is dan toch anders. Het heeft een poosje geduurd voor we de beeldvorming rond pesten genuanceerd kregen. Dat pesten niet alleen op school gebeurt. Ketnets expertise is dan ook niet de inhoud. De mensen achter WAT WAT zijn wel vertrouwd met onze missie.

WAT WAT zorgde ervoor dat de campagne ook weerklank kreeg bij jongerenmedia, zoals MNM. Voor een live-uitzending van Generation M kunnen we ons niet engageren, wegens tijdsgebrek. Zo'n omroep is een gigant, en wij zijn klein. Met WAT WAT aan tafel is die verhouding anders."

Bekijk wat WAT WAT maakte rond pesten:
watwat.be/pesten

Hoe word ik partner van WAT WAT?
bit.ly/hoewordikWATWATpartner

Volg WAT WAT op Instagram:
[@watwat_jijweet](https://www.instagram.com/watwat_jijweet)

Volg WAT WAT op Youtube:
[youtube.com/c/watwatjijweet/](https://www.youtube.com/c/watwatjijweet/)

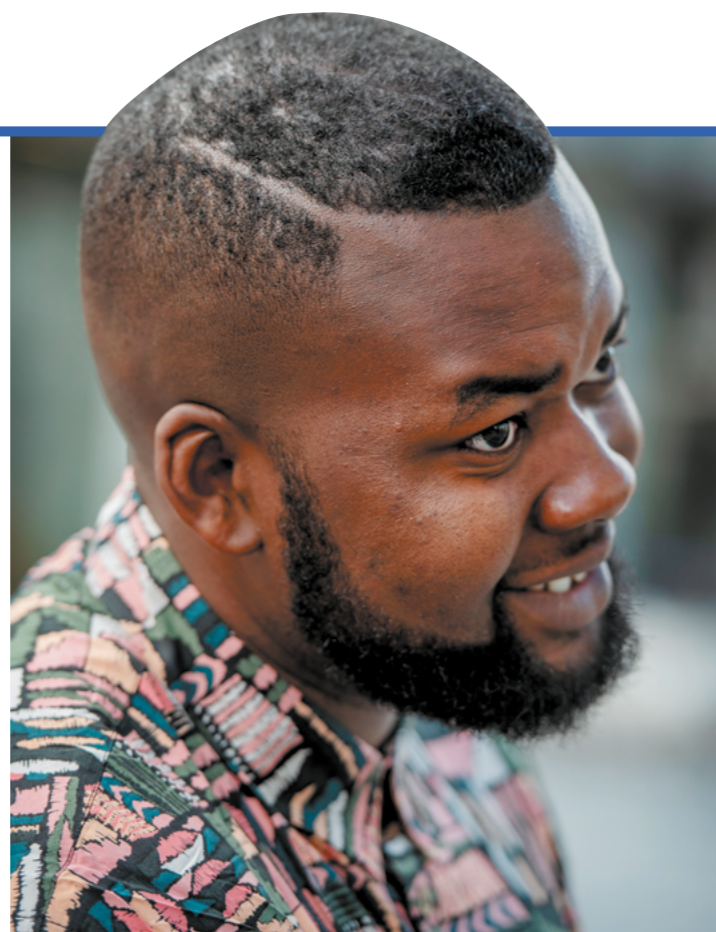

Voor in je agenda:
15^e week tegen pesten van 14 tot 21 februari 2020

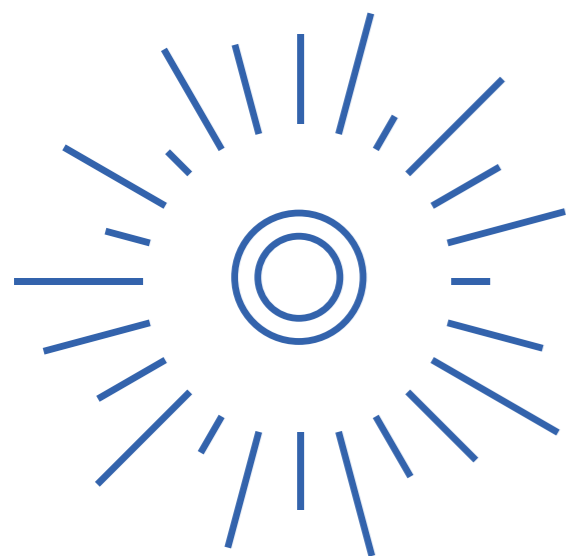

Doe mee aan de wedstrijd:
tumult.be/wedstrijd-pesten-check-it-out

↑ Clara, Lieven, Sarah en Jod

Snapshots van een generatie

Wat kan er beter aan
beeldvorming?

16 % van alle inwoners van België zijn jonger dan 18. Maar in de Vlaamse media komen ze maar 3% van de tijd in beeld. Jongeren met een migratieachtergrond en jongeren met een beperking komen vaak nog minder op televisie en radio. En als het wel gebeurt, dan staat het beeld vaak bol van de clichés. De Vlaamse Jeugdraad zocht uit wat jongeren daarvan vinden, ter voorbereiding van een officieel advies aan beleids- en mediamakers.

OP DE BANK TOCH MEESPELEN

WAT JE HIER ZIET: In de BBC-docu 'A royal Team Talk, Tackling Mental Health' zie je de Britse prins William praten over emoties en psychisch welzijn. Hij, ex-militair. In een mannenkleedkamer. Omringd door bekende voetballers. William vertelt over het verlies van zijn mama en hoe hij later als piloot moest omgaan met de dood. De sporters delen hun verhalen: over gepest worden, over depressie na een blessure ...

WAT JAD DAARVAN VINDT: "Uitsluitend mannen in een uitsluitend mannenomgeving, pratend over iets waar mannen nog te weinig over praten. Ook zwarte jongens. Dat is het sterke aan dit beeld. Rolmodellen uit een supercompetitieve mannenwereld doorbreken taboes. Hier staan geen vrouwen op deze foto, en toch zie je aan deze foto dat mannen ook willen bijdragen aan een wereld waarin machismo niet overwint."

GOEIEMORGEN PAPA!

WAT JE HIER ZIET: Een papa en zijn zoon poetsen vrolijk samen hun tanden in een promclip voor Ketnet Junior.

WAT SARAH DAARVAN VINDT: "Papa en het zoontje beleven duidelijk heel wat plezier bij deze dagdagelijkse routine. Hier neemt de papa de zorgende rol op zich en dat wordt getoond als supernormaal. Door de nadruk hier niet op te leggen, passeren we dit beeld, normaliseren we het en gaan we verder met ons leven. Weg stereotypen, heerlijk! Want terecht: de meeste papa's zitten niet meer op de achterbank van het leven van hun kinderen. Graag meer van dat: alleenstaande ouders, huishoudens met meerdere generaties, gezinnen met twee mama's of papa's, ... verdienen een plek in de beelden en debatten van de huidige Vlaamse media."

ALLES OP EEN HOOPJE

WAT JE HIER ZIET: Een tweet van Geert Noels, van 10 januari 2019, met een foto van een verlaten festival-camping vol afval. Met de hashtag #brossenvoorhetklimaat, cynisch gebruikt.

WAT CLARA DAARVAN VINDT: "Met één foto werd geprobeerd om de motivatie van de klimaatpijbeelaars onderuit te halen. En dat is flauw. En neemt niet serieus wat er wel oprecht leeft. Jongeren toonden dit jaar meer dan ooit politiek bewustzijn, als actieve burgers. Ze kwamen op voor het klimaat en voor hun toekomst. Blindstaren op dat 'spijbelen' is niet slim. Dit is het baanbrekende actievoeren, zoals in mei '68, dat een kantelpunt zal blijken in de geschiedenis. En daar hoorde altijd wat rebellie bij. Waar is dat draagvlak? Hier is dat draagvlak!"

IN DE SPIEGEL

WAT JE HIER ZIET: Een witte man die vrijwilligerswerk doet in Afrika neemt een selfie met enkele kinderen.

WAT LIEVEN DAARVAN VINDT: "Mensen met een migratie-achtergrond laten ons nadenken over ons koloniaal verleden. En terecht. We mogen niet langer paternalistisch denken, praten en doen. 'Voluntourists' lijken dat nog niet door te hebben: ze gaan vrijwilligerswerk doen om 'iets goed te doen voor mensen in nood'. Maar landen buiten West-Europa en Noord-Amerika hebben geen 'hulp bij hun ontwikkeling' nodig. Integendeel: we negeren door dit beeld dat deze economieën de westerse, kapitalistische economie uitdagen. Beelden waarop witte mensen staan die arme, zwarte kindjes helpen, zijn passé." →

Hoe kan je als jeugdorganisatie mee zorgen voor de juiste beeldvorming?

1 VERMIJD STEREOTYPEN

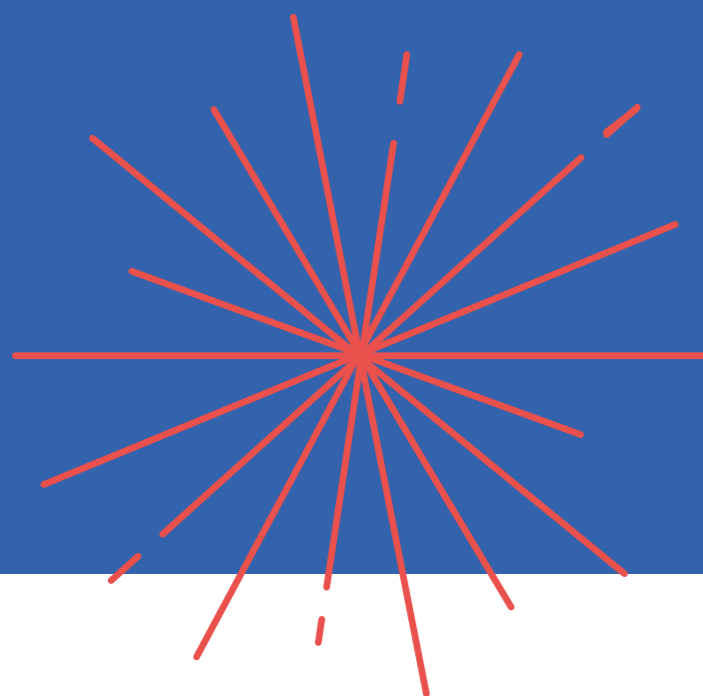
Doe je een prinsessenkamp? Gebruik een foto van een meisje met zwart kroezelhaar in een ridderoutfit of een jongetje in een mooie jurk.

2 DOE NIET ALSOF

Je foto of filmpje moet meer diversiteit uitstralen? Plak er dan niet gewoon een kind met een migratie-achtergrond of in een rolstoel tussen, om het beeld te laten kloppen. Dat voelt onnatuurlijk. Laat hen op een normale manier aanwezig zijn in wat jullie doen. Die beelden zijn echter.

3 VRAAG FEEDBACK AAN JONGEREN ZELF

Je campagne richt zich op een doelgroep, bv. niet-hetero-jongeren? Test je teksten en verwoordingen.

Lees het advies media en diversiteit op: vlaamsejeugdraad.be/adviezen

“Jeugdbeleid
gaat over
meer dan
spelen in een
korte broek”

De laatste koffie
bij minister Gatz

Er zijn heel wat koffies met de jeugdsector geweest bij Sven Gatz, de vorige minister van jeugd. En bruisende waters. Want er lagen belangrijke dossiers op tafel: het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP), het masterplan diversiteit in/en het jeugdwerk, de verbinding tussen jeugdwerk en jonge vluchtelingen, het masterplan bivakplaatsen, de subsidies voor het jeugdwerk ... Hoe kijkt Sven Gatz terug op de samenwerking met onze sector?

In juli 2014 werd u minister van jeugd.
Was u blij toen u die job kreeg?

“Mijn partijvoorzitter belde me en vroeg me om Vlaams minister van cultuur, jeugd, media en Brussel te worden. Ik wist dat ik me behoorlijk snel zou inwerken in ‘jeugd’. Ik kom uit het jeugdwerk – van mijn 16° tot mijn 40°, tot instructeur bij de scouts en bestuurder bij JES – en dat heeft mij gevormd als mens en politicus. Zo weet ik dat jeugdbeleid over plezier, ontwikkeling én engagement moet gaan. En dat jeugdwerk veel meer is dan ‘spelen in korte broek’.

Als jeugd aan het treintje hangt van welzijn, onderwijs of kinderopvang, wordt dat beleid meegesleurd in die andere grote logica, waarin aan zorgen en opvoeden wordt gedacht. ‘Cultuur’, mijn grootste beleidsdomein, heeft een vrijere logica, met creatieve vrijheid en het recht op verenigen. Mensen leren en ontwikkelen zich beter en anders in een vrije ruimte. Daar geloof ik in. Het frustreerde me dan ook dat in de kran-

ten soms niet stond dat ‘jeugd’ ook een van mijn nieuwe beleidsdomeinen was. Jeugdbeleid wil goed beleid voor alle kinderen en jongeren creëren over alle beleidsdomeinen heen en gaat over veel meer dan enkel het jeugdwerk.”

Het was dus niet echt een blind date.
Maar vond u dat het klikte?

“Hoeveel middelen er ook zijn, al die mensen en al die organisaties moeten uiteindelijk het werk doen. Dat krachtig engagement is voor een minister onbetaalbaar. De jeugdsector en ik realiseren ook het meeste als we samen door één deur geraken. Geloven in hetzelfde, in wat een verschil zal maken. Het middenveld mag eerst de luis in de pels zijn. Wat spanning in een democratie is normaal. Maar ik heb dan liever een gesprek dan een officiële brief of acties zonder dialoog.

Maar de jeugdsector heeft in die aanpak de voorbije legislatuur niet overdreven. Integendeel, er →

“ Jeugdwerk is inderdaad een recht voor alle kinderen en jongeren.”

zijn mooie verhalen tussen ons ontstaan. Het masterplan diversiteit in/met het jeugdwerk in 2017 was voor mij echt een positief kantelpunt. Zowel de jeugdsector, vanuit zijn realiteit, als ik, vanuit mijn politieke analyse, vonden elkaar. Eerst elkaar afsnuffelen, maar dan voelden we beiden aan dat het jeugdwerk, omdat het zo krachtig is, meer diverse kinderen en jongeren moet bereiken. Ik voelde vanaf dan een echt bondgenootschap. We connecteerden.”

Is samenwerken met de jeugdsector anders?

“Jeugdwerk kijkt naar zijn kracht, naar wat het kan. Durft. Ziet kansen, onbevangen en niet geremd door gedachten als ‘dat is te ingewikkeld’, ‘dat hebben we al eens geprobeerd’ of ‘daar hebben we geen geld voor’. Bijvoorbeeld, in het jeugdwerk wordt diversiteit niet gezien als een ‘probleem’. Het bereikt al zo veel diverse jongeren, en weet dat die dynamiek een hefboom is.

Dus toen er veel vluchtelingen ons land binnenkwamen, had ik weliswaar geen geld om iets te doen. Maar ik wilde wel nadenken over andere ondersteuning. Op een zondag één telefoontje met Eva van De Ambrassade, en enkele dagen later zaten mensen uit allerlei sectoren samen. Er is toen vooral door de jeugdsector heel snel geschakeld, naar Wereldspelers. Zeer mooi georganiseerd, en bovendien nu structureel en duurzaam uitgebouwd. Zoiets wordt in andere sectoren minder snel in beweging gezet en gehouden.”

Even onder ons, in de biechtstoel: heeft u ergens spijt van?

“Dat het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan niet echt veel invloed heeft gehad. Die trein was al aan het rijden, ik ben niet in de locomotief geraakt. Er is wel een stap vooruitgezet in de aanpak van voor het nieuwe JKP: er zullen middelen gekoppeld worden aan inspanningen en er zijn vijf duidelijke prioriteiten. Dat gaat wel een verschil maken.”

Hoe wordt een nieuwe minister eigenlijk ingewerkt in die lopende dossiers?

“Het kan zijn dat er niet echt een overdracht is tussen een ex-minister en zijn opvolger. Hangt af van de persoonlijkheden. Sommigen voelen wat schroom daarvoor. Dus het is zeker goed dat vertegenwoordigers uit de sector zich uitnodigen, zoals jullie

deden bij het begin van mijn ambtstermijn. Dat hielp echt.

Weet ook dat de administratie van een ministerie wel dezelfde blijft, na een ministerwissel. En die begeleiden de nieuwe minister wel goed. Goed contact met de medewerkers van het Departement Jeugd is dus ook belangrijk. En met de nieuwe raadgever van het kabinet jeugd, want die vertelt een minister veel.”

Welke dossiers legt u bovenaan de stapel van de nieuwe minister van jeugd?

“Diversiteit in/en het jeugdwerk. Dat dossier moet volgens mij verdergezet worden.

Een verlenging van het masterplan kan daarbij helpen. Dan kan echt een sprong genomen worden. Waar inzetten op inclusie, waar bruggen bouwen? Volgens jullie is er nood aan méér jeugdwerk voor méér kinderen en jongeren, en terecht. Jeugdwerk is inderdaad een recht voor alle kinderen en jongeren. Dat hebben jullie goed benadrukt. Maar breng dan ook voor de minister

vraag en aanbod in kaart, zodat de leemtes zichtbaar worden en de vragen concreter.”

En wat mag niet van de to-dolijst van onze sector tuimelen?

“Blijf inzetten op jeugdinformatie. Op de impact van zoiets als WAT WAT. De insteek is volgens mij daar alvast de juiste: jongeren stellen zelf hun vraag en vinden informatie op hun maat. Zo'n vraag die ze niet aan familie of vrienden stellen. Meer jongeren moeten vinden waar ze terecht kunnen.”

Beloofd. Dank u wel voor de koffie en het gesprek. Volgende keer een pintje! →

“ Jeugdwerk kijkt naar zijn kracht, naar wat het kan.”

Hoe overtuig je een minister?

4 tips!

MIK OP MEER MINISTERS

"Er wordt naar mij gekeken als 'de oplossing', maar tegelijk word ik daarin overbevraagd. Soms is er gewoon minder geld. Dus gedeelde budgetten kunnen een dossier vooruithelpen. Zoals vervoer naar de kampplaatsen of de vergroening van de speelplaatsen, die centen komen van meerdere ministers."

Bij de vraag naar meer middelen in het jeugdwerk zag ik zo de jeugdsector en de Vlaamse Jeugdraad communicatief op hun sterkst: de juiste campagne werd opgezet om 7 miljoen extra te krijgen voor het jeugdwerk, en die werd op het juiste moment gelanceerd, zo'n half jaar voor de opmaak van de begroting. En dus bovenal: de campagne zocht ook draagvlak bij andere ministers. Toen ik op de regering extra middelen vroeg voor het jeugdwerk, vonden de andere ministers dat niet meer dan normaal."

CIJFERS ZIJN ARGUMENTEN

"Over onderwijsbudgetten wordt niet zoveel gediscussieerd: meer kinderen, dus meer geld. Maar andere jeugd-dossiers hebben stevige argumenten nodig. Ik vertrek graag van onderzoekscijfers omdat je dan een makkelijker gesprek voert met collega's. Er is naast de vergrijzing ook verjonging. En van dat eerste hebben we veel cijfers, daar zien we de noden en daarover praten we. Jeugdbeleid heeft die cijfers ook nodig. En moet die vaker inzetten om beleidsmakers te overtuigen."

MAAK HET HELDER

"Met de Vlaamse Jeugdraad en de jeugdsector kon ik altijd communiceren in eenvoudige en directe taal, zonder omwegen. In mijn gesprekken met andere sectoren is het soms moeilijker om elkaar te begrijpen. Het jeugdwerk zegt letterlijk wat het wil: '7 miljoen extra voor het jeugdwerk', 'meer kampplaatsen en slimmere mobiliteit ernaartoe', 'meer jeugdwerkinitiatieven'."

Al hou ik van rechtstreekse gesprekken, brieven en adviezen aan ministers moet je ook blijven doen. Maar ik begrijp soms teksten van andere sectoren niet. Het is belangrijk om een taal te gebruiken die iedereen begrijpt. En dat kunnen jullie. Door je standpunten voor veel andere mensen begrijpbaar te maken, voelen ook meer mensen zich betrokken en aangesproken. Dat geldt trouwens ook voor politici. Mezelf inbegrepen."

BRENG JONGE MENSEN MEE

"Jongeren meenemen naar politici, blijf dat ook doen. Ik deed dat ook toen ik bij de brouwersector werkte: soms nam ik een kleine brouwer mee om te lobbyen bij moeilijke gesprekken, en bewust niet de grote spelers. Dat geeft andere gesprekken, en dus een wereld van verschil. Ik zie ook dat ministers die bij het jeugdwerk op bezoek zijn geweest, makkelijker de kracht van het jeugdwerk begrijpen." >

Bruggen,
zijpaadjes en
verrekijkers

Meer vrije tijd voor
jongeren met een rugzakje

In 2018 sliepen meer dan 10.000 Vlaamse jongeren langer dan zes maand niet in hun eigen bed thuis. Wel in een voorziening van de bijzondere jeugdzorg of voor personen met een handicap, in een opvang voor minderjarige vluchtelingen, op een psychiatrische afdeling of in een begeleidingscentrum. Waar je individueel begeleid wordt, of met een leefgroep samenwoont. Waar je in het weekend de voorziening verlaat, of niet. Waar je tussen mensen van je eigen leeftijd leeft, of niet. Met contact met je ouders, of niet. Waar je buitenshuis naar school gaat, of niet.

Kinderen en jongeren worden daar zorgzaam ondersteund en begeleid. Alleen één deur blijft vaak dicht, bij gebrek aan scharnieren: die naar 'vrije tijd daarbuiten'. Eveline spreekt uit ervaring. In haar rugzakje zitten 5,5 jaar in de jeugd - hulp. Laura vertelt als jeugdwereldwerker over haar instap in 'Maak tijd vrij', een project van De Ambrassade dat jeugddiensten en jeugdwerk aan jeugdvoorzieningen koppelt.

Door de ogen van een jongere

ALS JE MOET KIEZEN TUSSEN EEN KAMPTRUI EN KEUKENGERIEF EVELINE VERTELT

"Ik heb in verschillende jeugdhulpvoorzieningen gewoond. Op mijn 17^e woonde ik alleen. Alleen al omdat ik regelmatig verhuisde, was het **moeilijk om aansluiting te vinden bij een vereniging**. Bovendien vroegen andere dingen in mijn leven voorrang. Of dat vonden toch mijn begeleiders. Wat niet goed liep thuis of op school, wat niet klopte, moest eerst opgelost worden, met een begeleidingsplan en doelstellingen.

Het kon wel zijn dat in zo'n plan stond dat je best wat sport. Maar niemand vroeg of je wel zin had in die vrije tijd. **Als je zélf iets wilde doen, moest je door onvoorstelbaar veel geregeld**. Zelfs als je gewoon je vrienden wilde zien na school.

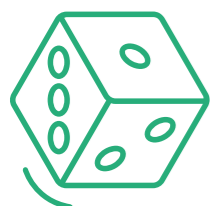
Ik leerde nog niet zolang geleden welk jeugdwerk er allemaal bestaat. Ik wist ervoor niet dat er meer was dan de scouts. Wat had ik graag toneelkampen gedaan... Want al voor ik in de jeugdhulp belandde, speelde ik toneel. Om dat te kunnen voortzetten, moest ik door een malle molen van gesprekken met mijn consulent, een zoektocht naar een potje om mijn inschrijvingsgeld te betalen, contacten met de toneelschool om me te controleren. Heb daar echt voor moeten ijveren, met **zelfgeschreven brieven naar de jeugdrechtster**.

Als kind zat ik heel even in de Chiro, maar kon naar pakweg de helft van de activiteiten niet komen. Dus dat marcheerde niet. Mijn eerste volgende ervaring met het jeugdwerk kwam pas later. **Toen mijn voorziening sloot in de zomer moest ik op kamp**. Ik had daar niks in te zeggen. Dat voelde niet goed, ik voelde me te veel, een last. Ik was de enige plek waarvan ik zeker was kwijt, ook al was dat een voorziening. Daarom was ik toen ook wat wantrouwig en opstandig, in het begin. Ook omdat ik doorhad dat ik na een week weer afscheid zou moeten nemen van deze nieuwe mensen. →

“ In het jeugdwerk keken ze echt naar wat ik wilde en kon.

Op mijn 15^e ben ik op een positievere manier in contact gekomen met het jeugdwerk. Ik wilde zelf kampen begeleiden, want dan zou ik kunnen kiezen waar ik naartoe trok. En vaardigheden opbouwen, die me zouden helpen om later aan werk te geraken, zodat ik alleen zou kunnen gaan wonen. Een redenering die me was aangeleerd.

Mijn schoolvriendin vertelde me over een cursus die Koning Kevin gaf. Voor mij een dure cursus. Dus weer volgde heel wat gedoe rond centen en toestemmingen. De meeste begeleiders van mijn voorziening toen wisten niet eens dat zo'n cursus bestond. Maar het lukte wel: ik mocht op cursus, en startte daarna bij Free-Time als animator.

Ik werd efficiënt in mijn aanvragen bij mijn consultant en de jeugdrechter voor mijn kampen. Alles zocht ik netjes uit: hoe ik op de locatie zou geraken, wanneer de voorbereidingen door zouden gaan, hoe dat zou betaald worden. **Want er werd ook vrije tijd afgepakt in een voorziening, als iets verkeerd liep.** Dat mocht me niet overkomen.

Bij kampen zonder overnachtingen kon ik meestal mijn achtergrond wel verbergen. Maar als ik buitenshuis moest overnachten, **moesten mijn mede-animatoren van de jeugdrechter bevestigen dat ik er was.** Dan voel je je raar. Ik wou daar gewoon zijn als animator, zonder stempel.

Hoe hard een voorziening ook haar best doet om een thuis na te bootsen, je blijft je toch anders voelen

dan andere jongeren. Dat zat 'm ook in kleine hoekjes: een trui van het animatorkamp kopen, betekende dat het budget voor mijn bestek en mijn borden op zou zijn. Als we met de ploeg iets gingen drinken, 'had ik geen dorst'. Maar eigenlijk had ik gewoon geen zakgeld. Een vergadering die verzet werd, een spontane avondactiviteit met een team? Ik kon niet mee. Ik wilde dat ook niet verklaren. **Dus ik werd wel eens 'saai' genoemd.**

Ik leefde in twee verschillende werelden. **Hoe naar mij werd gekeken, verschilde zo hard.** In de jeugdhulp werd gekeken vanuit de problemen die aan mij kleefden. In het jeugdwerk naar wat ik wilde en kon. Op kamp was ik al snel verantwoordelijk voor veel kinderen, stak ik hun kamp in elkaar en praatte ik met hun ouders. Daar kon ik supertrots op mezelf zijn, voelde ik erkenning. Ik kreeg die vrijheid en dat vertrouwen. Maar 's avonds keerde ik terug naar de voorziening, en werd ik terug behandeld als een kind-met-een-probleem, dat vanalles moest: contact herstellen met thuis, ervoor zorgen dat het op school goed gaat, een eigen appartement vinden, geld verdienen.

Het is me gelukt om met een achtergrond in de jeugdhulp toch heel wat kansen uit het jeugdwerk te grabbelen. Vandaag woon ik alleen, ben al enkele jaren jongerenadviseur bij de Vlaamse Jeugdraad, heb mijn studies aan de unief net afgerond en heb een toffe job. **Ik heb veel aan het jeugdwerk gehad, maar wel omdat ik zelf bergen werk heb beklommen.** Het zou veel kunnen betekenen voor andere jongeren als die stap naar jeugdwerk en vrije tijd veel makkelijker kan".

“ Take it easy, but take it.

Door de ogen van de jeugddienst

NIETS OVERSCHATTEN, EN NIEMAND ONDERSCHATTEN

LAURA VERTELT

“Mijn bazen vinden het oké als ik niet achter mijn bureau zit. Het is mijn job om erachteruit te komen als jeugdwelzijnswerker van de gemeente Schoten. Ik zet preventiecampagnes op met secundaire scholen, ik regel kortingen via de vrijetijdspas, ik praat in het jeugdhuis met jongeren ... Ik zet me **niet louter in voor kinderen en jongeren in kansarmoede, maar breder.** Het jeugddienstteam is deel van de dienst vrije tijd. En bovendien, een gemeente moet aandacht hebben voor het welzijn van ál haar kinderen en jongeren.

De jeugdbeweging leerde en gaf me zelf veel. Een netwerk, bovenal, je sociaal kapitaal. **Herinneringen en vrienden die de rest van je leven een rol kunnen blijven spelen.** Veel jongeren blijken dat niet te hebben, leerde ik. Zeker voor jongeren uit voorzieningen is die connectie met het jeugdwerk niet vanzelfsprekend. Terwijl ze in heel wat jeugdwerkvormen kunnen vinden wat ze nodig hebben: andere mensen op een andere plek, zich écht kunnen ontspannen, niks moeten. Even gewoon of bijzonder zijn, maar dat bovenal zelf kiest. Het is niet omdat je in een voorziening leeft, dat je niet gewoon graag iets leuks wil doen. Dus met 'Maak tijd vrij' zetten we ons extra in voor hen.

Toen we de oproep van De Ambrassade in onze mailbox ontvingen, was ik daarom meteen enthousiast. En mijn schepen zeker ook. Die begon onmiddellijk →

↑ Laura Peelman en leden van de scouts 14 OLV Ten Bos.

mee te denken. Vrij snel waren de **eerste contacten gelegd met begeleidingshuis Juno**, waar ongeveer 60 kinderen en jongeren leven die (tijdelijk) niet thuis kunnen wonen. **Er lag dan ook al een basis.** Ik had er stage gedaan en had al contacten voor de vrijetijdspas en grabbelpas. Dat vergemakkelijkte de opstart.

Wat ik deels al wist, en nu echt mee kon aanpakken: je mag **niét overschatten hoeveel de verschillende partijen in een project als dit al weten over elkaar.** Want dat is echt weinig. Medewerkers van een instelling weten vaak niet welk aanbod en welke tegemoetkomingen er zijn. Jeugdwerkverenigingen hebben geen idee van de kinderen en jongeren die in de instelling vlakbij verblijven. En een jeugddienst denkt vaak dat die begeleiders van de voorziening de jeugdverenigingen wel weten te vinden. Maar die hebben daar helemaal geen tijd voor. Een brug vinden, betekent dat je eerst in kaart moet brengen wie elke partner is en wat er al bestaat.

Want jongere kinderen kun je nog wel eens iets laten proberen, en de kans is groot dat dat losloopt. Na ongeveer 12 jaar wordt dat moeilijker. Dan zijn er meer drempels en vooroordelen. Een uniform aandoen, is bijvoorbeeld geen goede eerste stap. We konden er al wel voor zorgen dat Juno zichzelf voorstelde op een jaarlijkse vergadering voor het jeugdwerk. Dat boeide de jeugdverenigingen echt. Een scoutsgroep ging zelfs al helpen op het openingsfeest van de nieuwe gebouwen van Juno. En Juno kwam al eens met een groep jongeren langs in het jeugdhuis. **Elkaar vinden heeft tijd nodig.** Een beeld vormen, er wat meer van horen, daar begint het bij. "Take it easy, but take it", dat is mijn mantra. Het gaat niet altijd vanzelf of snel. Maar het gaat wél."

MAAK TIJD VRIJ

EEN BRUG TUSSEN
JEUGDWERK EN JEUGDHULP
VIA GEMEENTELIJKE
SLEUTELFIGUREN

Gemotiveerd door het recht op vrije tijd, ging De Ambrassade op zoek naar duurzame bruggen tussen jeugdwerk en jeugdhulp. Met de steun van de Vlaamse overheid, en in praktijk aan de slag met medewerkers van 9 steden en gemeentes (Schoten, Wuustwezel, Antwerpen, Mechelen, Kortrijk, Aalst, Gent, Leuven en Hasselt) als schakel.

Wat leerden we alvast? Alvast dit: dat een hele waaiër aan jeugdwerkvormen mogelijkheden biedt. Aan de andere kant van de brug vond een lokale jeugdhulpvoorziening vaak kampen, speelpleinwerkingen, werkingen met kansarme jongeren (WMKJ's), buurt- en opbouwwerk en jeugdhuisen.

Meer onderzoek, tips, getuigenissen en ondersteunend materiaal delen we op de inspiratiedag 'Maak tijd vrij' (5/11) met mensen uit gemeentebesturen, jeugdwerkorganisaties en voorzieningen.

JA, INTERESSANT!

[ambrassade.be/nl/kalender/
inspiratiedag-maak-tijd-vrij](https://ambrassade.be/nl/kalender/inspiratiedag-maak-tijd-vrij)

[ambrassade.be/nl/kennis/
artikel/maak-tijd-vrij](https://ambrassade.be/nl/kennis/artikel/maak-tijd-vrij)

8 tips van Laura en Eveline

Voor meer kracht van
het jeugdwerk voor jongeren
met jeugdhulpervaring

- 1 Je kunt niks pushen.** Pas als iedereen gelooft in hetzelfde, geraak je vooruit: een schepen en een jeugddienstteam, een voorziening in de buurt, jeugdwerkinitiatieven en jongeren uit de jeugdhulp zelf. Extra punten geven binnen een subsidiereglement kan een averechts effect hebben, want jeugdverenigingen laten zich misschien zo wel overtuigen, maar die jongeren niet.
- 2 Kijk naar jongeren vanuit hun jong-zijn. Niet vanuit hun probleem-zijn.** Kijk naar jeugdwerk om wat het is. Niet om zijn praktisch of therapeutisch nut.
- 3 Eerst elkaar zien om dan elkaar te vinden.** Investeer tijd en energie in kennismaking en verkenning. Of in een goed online overzicht en folders van jeugdverenigingen en lokale jeugdhulp, een gekend telefoonnummer van de jeugddienst, buiten een concreet samenwerkingsproject om.
- 4 Laat het je niet frustreren dat dit tijd vraagt.** Elke partner moet weten dat dit tijd vraagt, van elke betrokken partij.
- 5 Wie praat met wie?** Vind vaste contactpersonen bij elke partner in deze samenwerking. Door die persoonlijke connectie help je ook je project vooruit.
- 6 Denk uit de doos.** Er zijn creatieve oplossingen nodig. Oplossingen die nog nooit eerder bedacht of uitgerold zijn. Maar net die vormen vaak de brug die echt verbindt.
- 7 Stap in dat eerste gesprek met iets concreets.** Dat mag ook iets 'kleins' zijn als 'hoe kunnen we de toeleiding naar ons gemeentelijk activiteitenaanbod zoals Grabbelpas of de vrijetijdspas vergemakkelijken?' Daarbij zien alle betrokken partijen vrij snel een eerste resultaat. Niemand heeft tijd voor vage projectideeën.
- 8 Als je jongeren iets wil laten proberen,** hou dan rekening met alle gereguleerde waar ze doormoeten. En zorg mee voor de discretie die ze zoeken. <

Ook dit is jeugdwerk

Die wonderlijke wereld, zonder definitie

Vraag aan iemand op straat wat jeugdwerk is en je krijgt waarschijnlijk de naam van een grote jeugdbeweging. Nu, is een jeugdbeweging een goed voorbeeld van jeugdwerk? Ja, absoluut. Is jeugdwerk meer dan een jeugdbeweging? Dat ook. Maar voor veel mensen is het moeilijk zich iets voor te stellen bij die enorme variatie binnen het jeugdwerk.

We helpen graag een handje. Niet met een 'strakke definitie van het jeugdwerk' (daarover meer op p. 6) maar wel met vijf uiteenlopende voorbeelden. Laat je verrassen en overtuigen hoe #jeugdwerk werkt, elk initiatief op zijn manier.

Link in de Kabel

Alle kinderen en jongeren mediawijs

Team: 4 vaste medewerkers, 10 vrijwilligers
Bereik per jaar: 4000 kinderen en jongeren
Uitvalsbasis: Leuven

Ga vooral eens kijken naar: Enter Escape, een spel voor jonge tieners om beter om te gaan met sexting, online pesten en haatspraak, privacy ...
www.lidk.be/projecten/index.php#enterescape

In het kort, Link in de Kabel ... bouwt een brug naar sociale inclusie door maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren digitaal vaardig en weerbaar te maken.

Dit is Link in de Kabel niet: een school die van kinderen en jongeren ICT-specialisten wil maken.

Link in de Kabel helpt jongeren met een digitale vraag: voor een opdracht voor school, een probleem op sociale media, iets dat ze in hun vrije tijd willen testen ... Simpelweg via Facebook of Whatsapp. De organisatie biedt ook workshops aan om spelenderwijs mediawijzer te worden, voor scholen of organisaties. En ze fixt zelfs computers op toegankelijke plekken voor jongeren.

DAVID: "Online media bieden kinderen en jongeren ontelbare kansen maar ze houden ook een aantal risico's in. Daarom leren we kinderen en jongeren media begrijpen, gebruiken en maken: met robotworkshops of een vlogsessie, met een spel of hulp bij een Powerpoint voor school. Niet om van hen ICT-specialist te maken, maar om hen mediawijs te maken."

www.lidk.be
 Facebook: [linkidkabel](https://www.facebook.com/linkidkabel)
 Instagram: [lidkleuven](https://www.instagram.com/lidkleuven) →

TRES

Expo van jongeren
ondersteund door
jeugdzorg

Team: projectmatige inzet van trekkers uit 5 organisaties, 10 extra begeleiders, kunstenaars en productie-medewerkers

Bereik per jaar: 10 à 12 jongeren en 700 mensen uit betrokken sectoren en de brede samenleving

Uitvalsbasis: Leuven

Ga vooral eens luisteren naar: de podcasts over de TRES-duo's van 2018, mooie audiodocu's (artforum.be/nl/activiteit/tres). Of boek een rondleiding, bij de volgende expo in het late voorjaar van 2020.

In het kort, TRES ... laat kinderen en jongeren ondersteund door jeugdzorg samenwerken met kunstenaars, een band opbouwen, kunst creëren en hun eigen stem uitdrukken.

Dit is TRES niet: een drempelverlagend project dat 'probleemjongeren' vrijblijvende ontspanning aanbiedt.

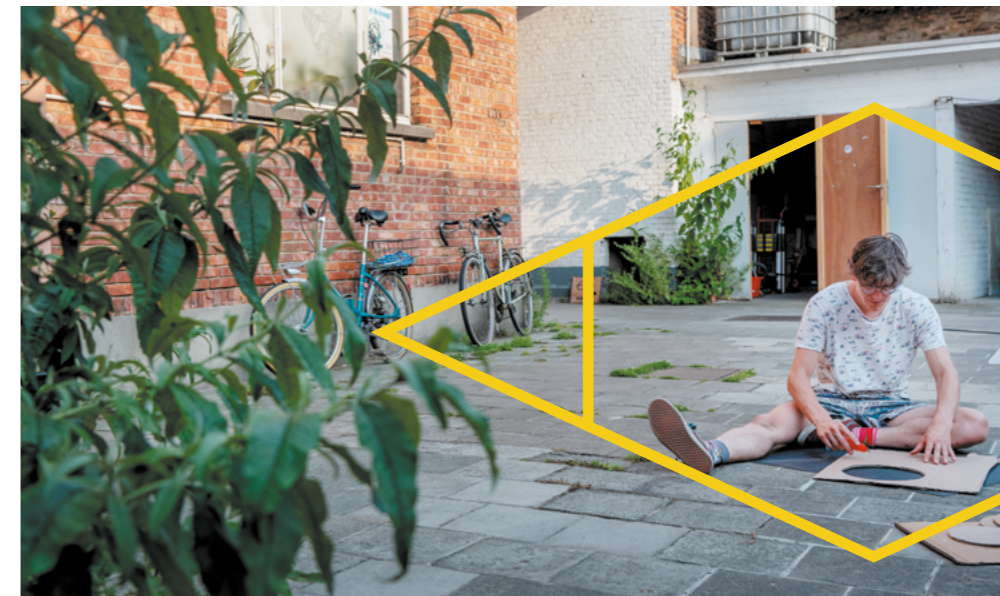
TRES is een jaarlijkse expo, een project van Artforum (kunsteducatief jeugdwerk) en de jeugdzorgorganisaties De Wissel, Ter Wende-Espero, Combo en Sporen. Wat je op deze professioneel georganiseerde tentoonstelling te zien krijgt, is gemaakt door kinderen en jongeren die door jeugdzorg worden ondersteund. Om tot die kunstwerken te komen, brengt TRES jonge mensen en kunstenaars samen, in het atelier van de kunstenaar. Tijdens die ontmoetingen beslissen de kinderen en jongeren zelf waaraan ze willen werken en wat ze van dat werk willen laten zien.

MAARTEN: "TRES bouwt aan verbindingen dwars doorheen onzichtbare grenzen in onze samenleving. We nemen samen met kinderen en jongeren de ruimte in om hun verhaal en hun stem te ontwikkelen, uit te drukken en te delen. Belangrijk is een kader waarin deze kinderen en jongeren niet vereenzelvigd worden met hun kwetsbaarheid, waar ze hun krachten en capaciteiten kunnen tonen. Want dat is de ruimte die ze verdienen."

Nerdlab

Artistiek aan de slag
met technologie

Team: 4 vaste medewerkers, 30 vrijwillige kernleden, +100 occasionele vrijwilligers

Bereik per jaar: van 10 op een labavond tot 1600 bezoekers op BYOB

Uitvalsbasis: Gent

Ga vooral eens kijken naar: Bring Your Own Beamer, een unieke avondexpo voor licht- en beeldartisten, amateurs en professionals (zoek Nerdlab aftermovie BYOB op Youtube).

In het kort, Nerdlab ... is een school in de vrije tijd, een open collectief van makers die installaties bouwen, elkaar skills leren en de wereld veroveren.

Dit is Nerdlab niet: een organisatie die STEM-workshops geeft in klassen.

Nerdlab brengt jongeren samen die artistiek aan de slag willen met technologie. Samen maken, en leren maken. In een open atelier in Gent, ook met thematische lab-reeksen of events. Bovendien helpen ze iedereen die een 'makerspace' wil opzetten. Nerdlab faciliteert, met materiaal, met experts in creativiteit en technologie, met een plek, met exposities...

MARLIES: "Technologie met licht en beeld geeft de mogelijkheid om onszelf uit te drukken, om boodschappen te maken. Om iets te creëren wat andere mensen pakt, inspireert, verrast, overtuigt. Wie meedoet met Nerdlab, krijgt daarvoor de vrijheid of ondersteuning die hij nodig heeft. Het proces naar met een samen gemaakt artistiek technologisch product, daar gaat het om."

Roots

Puzzelstukken
in culturele niches

Team: 6 vaste medewerkers, en vele vrijwilligers
Bereik per jaar: 50 lidverenigingen, en zo heel wat cursisten, kinderen en jongeren
Uitvalsbasis: Antwerpen, Sint-Niklaas en Gent

In het kort, Roots ... is een landelijk georganiseerde jeugdwerkkoepeel voor alle klassieke en niet-traditionele zelforganisaties van minderheden.

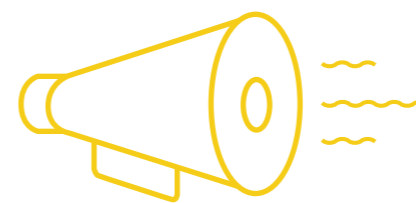
Dit is Roots niet: Koepel voor organisaties waar louter gespeeld wordt

Roots bestaat al 20 jaar als koepel van zelforganisaties van jongeren met een migratieachtergrond. Vroeger heette het PAJ, Platform Allochtone Jeugdwerkingen. Het biedt ondersteuning aan lidorganisaties, bijvoorbeeld met onder meer netwerking, coaching, vorming en events.

NAJIM: “Elk kind en elke jongere moet de kansen krijgen die het jeugdwerk biedt. Een aanpak en aanbod op maat is daar het beste recept voor. Onze lidorganisaties hebben vaak naast een ludiek aanbod ook een aanbod op het vlak van onderwijs, werkstelling en sport. Zij zetten in op nagenoeg alle maatschappelijke domeinen die relevant zijn voor hun doelgroep. Ook zetten zij in op identiteit, zelfontplooiing en talentontwikkeling. Een tendens die meer en meer opgang maakt in het jeugdwerk in een (groot)stedelijke context.”

www.roots-jeugdwerk.be
Facebook: [rootsvzw](https://www.facebook.com/rootsvzw)
Instagram: [roots_vzw](https://www.instagram.com/roots_vzw)

Globelink

In actie voor een
andere wereld

Team: 9 vaste medewerkers, 160 vrijwilligers
Bereik per jaar: 2500 jongeren
Uitvalsbasis: Brussel

Ga vooral eens kijken naar: KRAS, een discussie- en rollenspel voor jongeren uit de derde graad secundair onderwijs van een stad of gemeente (globelink.be/kras).

In het kort, Globelink ... is een broedplaats voor experimenten en actie in de publieke ruimte voor ideeën voor nu en in de toekomst, hier en elders.

Dit is Globelink niet: een organisatie die louter bezig is met 'ontwikkelings-samenwerking'

Globelink daagt uit om actie te ondernemen in de publieke ruimte. Zorgt voor een megalfoon van mening en ideeën voor onze democratische samenleving. Over vluchtelingen, over publieke ruimte, over mobiliteit, stemrecht, het klimaat, ondernemen... Vooral projectmatig, in samenwerking met lokale jongerengroepen, organisaties en scholen.

MATHIJS: “De huidige ingrediënten voor verandering zijn platgekookt. Jongeren kunnen nieuwe en verrassende recepten voorstellen. Bijgevolg knettert het vaak van onenigheid binnen Globelink. En we kiezen regelmatig een nieuwe focus. Maar daar gaat het nu net om: jongeren bepalen dat. We ondersteunen groepen jongeren die op lokaal of breder vlak hun en onze wereld willen verdraaien.”

www.globelink.be
Facebook: [jeugdienst/globelink](https://www.facebook.com/jeugdienst/globelink)
Instagram: [globelink_vzw](https://www.instagram.com/globelink_vzw)

www.ambrassade.be

Verantwoordelijke uitgever: Eva Vereecke, directeur, De Ambassade, Leopoldstraat 25, 1000 Brussel